

JIŘÍ PŘÍHODA / SOCHY

Galerie hlavního města Prahy

Zámek Troja, U Trojského zámku 1, Praha 7

1. 4. – 30. 10. 2016

út–ne 10.00–18.00, pá 13.00–18.00

Kurátorka: Magdalena Juříková

Výstavou Jiřího Příhody hodláme pokračovat v sérii sochařských projektů, které odstartovala loňská expozice Václava Ciglera. Ta se nezapomenutelným a převratným způsobem zapsala do naší paměti neortodoxními zásahy do unikátního komplexu trojské vily a jejího bezprostředního okolí. V podobném duchu plánujeme i další sezony, a proto padla volba právě na Jiřího Příhodu, který už v minulosti mnohokrát osvědčil svou schopnost zacházet s nabídnutým prostorem inovativně a bez předsudků. I když jsme v případě výsostných kvalit barokní památky do značné míry limitováni, autor si i tentokrát počínal natolik kreativně, že definitivní množství a způsob implantace jeho monumentálních sochařsko-architektonických děl v dobrém slova smyslu zaskočil jak realizátory, tak autora samotného.

Expozice tak nabízí téměř nepřerušovaný sled jeho prací od osmdesátých let k současnosti a naplňuje tak parametry retrospektivy, kterou si letos jubilující autor užívá v rámci jednoho z nejrozsáhlejších a také nejkomplicovanějších projektů. Překonávat překážky a zdolátvat velké výzvy v podobě stále rozměrnějších realizací je totiž jeho přirozeností.

Možná leckoho překvapí, že se Jiří Příhoda v mládí pohyboval v prostředí lesa, už tehdy však byly jeho zásahy do přírodního prostředí ovlivněny konceptuálními postupy. V jeho rituálně podbarvených akcích se jako určitý záchytný bod objevují kruh a trojúhelník – racionální geometrické tvary. Napětí mezi přírodními živly a konstrukčním řádem bude pak jeho představivost zaměstnávat i nadále v různých podobách.

Když v díle *Událost I* (1991–1992) zavěsil kruh o průměru téměř čtyř metrů na rozhraní dvou sálů, zrodil se jeden ze základních principů jeho tvorby. Rub a líc konstrukce se stávají rovnocennými entitami, záměrně odhalená vnitřní struktura je stejně tak finální součástí výrazu jako její opláštění. V tomto případě navíc jako šroubovice simuluje pohyb, který prostupuje pevnou materií. Tato iluzivní hra je vzrušující a plná tajemství, stejně jako rané práce, v kterých hodlal kombinovat vznášející se geometrické útvary s atmosférickými jevy. Mladické okouzlení přírodními silami se postupně mění ve smělé technicky a matematicky inspirované vize a autorův romantismus tak získává vynálezecké rysy (*Událost II* [Kleinova láhev], 1991–1992).

Příhodovo uvažování je také do jisté míry spjato s možnostmi, které mu nabízejí nové materiály. Modrý styroform mu tak umožnil realizovat během dlouhodobého pobytu ve Francii dílo inspirované studiem života velryb. Jejich monumentální tělesné fragmenty působí do jisté míry autenticky a do jisté míry také technicistně. Balancuje tu opět na hraně biologické a průmyslové skutečnosti. Aby svému dílu dodal další

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v osmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Domě U Zlatého prstenu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

rozměr, použije v názvu strohá čísla – kmitočty a decibely (20–78000 Hz/0,2–188Db,1992–93), kterými se velryby domlouvají. Příhoda se vyhýbá přímým poukazům na civilizační problémy a nechává nás, abychom si je aktivně dobývali nebo vkládali pod krásnou ambaláž jeho prací.

S jinou strategií přichází v případě chrličů z newyorské Chrysler Building, které se rozhodl realizovat v reálném měřítku. Umožňuje nám pozorovat je zblízka a k tomu nám servíruje výsostné řemeslo, když kostra ze dřeva nese olověný plech. Přesto, že mu nebylo dovoleno shlédnout orly z bezprostřední vzdálenosti, své úsilí nevzdal a nastudoval je z dostupných materiálů v knihovnách.

Jiří Příhoda soustavně studuje přírodní procesy a odhaluje v nich zákonitosti, které běžný pozorovatel většinou nevnímá. Zjistil například, že písečné duny se přemisťují podle určitých pravidel a rozhodl se simulovat tento přírodní úkaz po svém. Uzavírá tak nějaký jev z exteriéru do výstavního prostoru a činí z něj nezávislou výtvarnou realitu, která nemusí nutně znamenat jen transformaci zjištěné skutečnosti (*Písečná bouře*, 1995)

Posledních téměř deset let se Jiří Příhoda zabývá stále monumentálnějšími představami, které hraničí v mnoha směrech s architekturou. V Troji použil jednu ze svých posledních realizací ve zcela nových souvislostech (*Helix*, 2015). Jestli ji poprvé mínil jako pozorovací věž, v které je možné stoupat vzhůru díky husté vnitřní síti žeber, uzpůsobil ji nyní novým podmínkám a učinil z ní trychtýř s vnitřní rotací, v němž je možné pozorovat jako v kaleidoskopu detaily nástěnných maleb trojského interiéru.

Instalace *mPodu*, která vznikla také pro jinou příležitost, dozná rovněž některých změn, zejména v řemeslném zpracování. Jejím základem je opět architektura s vnitřní spirálou, po které se divák dostane k širokoúhlé projekci markýrující pozorování povrchu planety Marsu. V tomto bodě se setkávají dva principy Příhodovy tvorby – video a konstrukce přesahující měřítko sochy. Dříve je využíval více odděleně, i když podíl architektonických prvků nebyl nikdy zcela zanedbatelný. Tady jsou pevnou součástí jedné myšlenky, která sleduje další z romantických představ autora – být účastníkem mise na Rudou planetu.

Kromě přenesených a významově transformovaných děl připravuje Jiří Příhoda i pár zcela překvapivých zásahů do barokního organismu areálu. Některé z nich by mohly v budoucnu oživit zahradu novými funkcemi. To se však ukáže až po skončení výstavy, kdy projdou provozní zátěží.

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v osmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Domě U Zlatého prstenu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

Kurátorka výstavy: Magdalena Juříková
Realizace výstavy: Marek Fryš, Matěj Smrkovský
Anglický překlad: Ivan Vomáčka, Marisa Ravalli, Vladimíra Šefranka
Redakce textů: Marta Nožková
Instalace a produkce, vedoucí: Diana Brabcová
Marketing, vedoucí: Miroslav Koláček
PR, vedoucí: Michaela Vrchotová
Vzdělávací programy, vedoucí: Lucie Haškovcová

Partneři výstavy: VARIEL, OGB, KANT

Mediální partneři: Art&Antiques, Artalk.cz, ArtMap, Český rozhlas Vltava, Flash Art, Hospodářské noviny, Prague Events Calendar, Radio 1, SOFFA, XANTYPA

Poděkování panu Karlu Babíčkovi za zapůjčení exponátů pro výstavu ze sbírky Galerie Behémót

Rovněž děkujeme společnosti Variel a. s., jmenovitě panu Romanu Výbornému, za poskytnutí ocelových komponentů pro realizaci práce c-ARK

společnosti OGB a. s., jmenovitě panu Evženu Rainerovi, za poskytnutí skla pro realizaci práce c-ARK
nakladatelství KANT, jmenovitě panu Karlu Kerlickému, za vydání autorského katalogu Jiří Příhoda 25|25

Vstupné: 120 Kč plné (dospělí) / 60 Kč snížené (studenti) / 30 Kč (senioři)

Kontakt pro novináře: Michaela Vrchotová, +420 725 818 721, vrchotova@ghmp.cz

Další informace: www.ghmp.cz

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v osmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Domě U Zlatého prstenu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

DOPROVODNÝ PROGRAM K VÝSTAVĚ

Komentovaná prohlídka s kurátorkou Magdalenou Juříkovou a Jiřím Příhodou:

so. 21. 5. 2016 15.00

Víkendové výtvarné workshopy

so. 7. 5. 2016 13.00–18.00 Uvnitř a vně

so. 16. 7. 2016 13.00–18.00 Od objektu k site-specific instalacím

so. 3. 9. 2016 13.00–18.00 Spirály, fraktály a monumenty

Cílem doprovodných edukačních programů je umožnit návštěvníkům poznat principy a vnitřní motivy autorovy tvorby skrze osobní zkušenost a vlastní výtvarné reflexe prezentovaných artefaktů. Společně budeme vytvářet návrhy monumentálních objektů – nápadité vizualizace site-specific instalací, potenciálně určených přímo do prostorů Trojského zámku. Tyto koncepty fiktivních 3D objektů budeme formou kresby zaznamenávat do reprodukcí fotografií interiéru a exteriéru unikátní barokní stavby.

Realizujeme drobné modely i rozměrné prostorové skladby a instalace, pro které využijeme vhodné a alternativní materiály (např. karton, molitan, polystyren, drátovina). Důležitým východiskem bude architektura a vizuální působení díla – rub a líc objektu, přiznání konstrukce a spojení s okolním prostředím. Předpokladem formy se stane především spirála a šroubovice, často se objevující v přírodě, evokující proces vývoje, proudění energií, napětí, cykly, fraktály, přičemž tyto principy jsou patrné i v barokní architektuře. Dále se budeme zabývat tématem přírodních živlů, průběžně rezonujícím v autorově tvorbě. Experimentálně uplatníme „kompoziční okénka“ ve formě prořezaných šablon (např. s motivem spirály, kruhu, trojúhelníku), které poskytnou netradiční průhledy a pohledy do okolního prostředí a ozvláštní běžný úhel pohledu.

Workshopy k výstavě Jiřího Příhody budou probíhat v novém eko-ateliéru v oranžerii Trojského zámku.

Výtvarný ateliér pro dospělé a seniory:

ne. 15. 5. 2016 15.00–18.00 Konstrukce objektu I

ne. 10. 7. 2016 15.00–18.00 Konstrukce objektu II

Výtvarná dílna bude reagovat na tvorbu autora výstavy Jiřího Příhody, kdy se soustředíme na realizaci objektů jako drobné architektury. Zaměříme se na tento aspekt jako na situaci zvenčí i uvnitř. Při realizaci objektu budeme řešit hranice abstrakce, prostorové plány, které se budou odvíjet na základě našeho vnímání prostoru, inspirace z expozice výstavy, interiérem zámku v Troji nebo exteriérem v rozsáhlých zahradách.

Víkendové programy jsou určené dětem, rodinám s dětmi a dalším zájemcům všech věkových kategorií včetně seniorů a znevýhodněných. Příchod a odchod je individuální, tzn. kdykoliv ve vymezeném čase. Rezervace do 16.00 předchozího dne (není podmínkou účasti).

Interaktivní prohlídky výstavy pro všechny typy škol i další věkové a zájmové skupiny s možností následné výtvarné reakce ve formě vlastní tvorby. Akce přizpůsobujeme časově, tematicky i úrovní náročnosti konkrétním požadavkům každé školy.

Rezervace nutná

Cena: děti do 10 let, studenti uměleckých škol a pedagogové 5 Kč, děti nad 10 let 20 Kč

Kontakt: Lucie Haškovcová, lucie.haskovcova@ghmp.cz, +420 606 612 987, +420 608 216 418

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v osmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Domě U Zlatého prstenu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.